

EXAMEN DESCARTES. PAU juny 2014 (sèrie 3)

Suposem, doncs, que estem adormits i que totes aquestes particularitats, és a dir, que obrim els ulls, que belluguem el cap, que estenem les mans i altres coses semblants, no són més que falses il·lusions; i pensem que potser ni les nostres mans ni tot el nostre cos són tal com nosaltres els veiem.

[...] tot i que aquestes coses generals, és a dir, ulls, cap, mans i coses semblants, poden ser imaginàries, cal afirmar que hi ha coses encara més simples i més universals que són vertaderes i existents, amb la mescla de les quals es formen —ni més ni menys com passa amb la barreja d'alguns colors veritables— totes les imatges de les coses que, vertaderes o reals, fingides o fantàstiques, ocupen els nostres pensaments. D'aquest gènere de coses n'és la naturalesa corporal en general i la seva extensió, així com la figura de les coses extenses, la seva quantitat o magnitud i el seu nombre, i també el lloc on es troben, el temps amb què es mesura la seva duració, i altres coses semblants.

Potser per això no seria una mala conclusió dir que la física, l'astronomia, la medicina i totes les altres ciències que depenen de la consideració de les coses compostes són molt dubtoses i insegures; però que l'àritmètica, la geometria i les altres ciències d'aquest gènere, que no tracten sinó de coses molt simples i molt generals, sense preocupar-se gaire si són a la natura o si no hi són, contenen coses certes i indubtables. Perquè tant si vetllo com si dormo, dos més tres faran sempre cinc [...] Tanmateix, fa molt de temps que tinc en el meu esperit una certa opinió segons la qual hi ha un Déu que ho pot tot [...]. Ara, qui em pot assegurar que aquest Déu no ha fet precisament que no hi hagi ni terra ni cel, ni cap cos extens ni cap figura, ni magnitud ni lloc, i que, així i tot, jo tingui les sensacions d'aquestes coses, i que tot em sembli existir tal com jo ho veig? [...] Potser Déu no ha volgut que jo m'enganyi d'aquesta manera, ja que es diu que és supremament bo. [...]

Suposaré, doncs, que hi ha, no precisament un Déu [...] sinó un geni maligne, tan poderós com astut, que ha posat tot el seu enginy a enganyar-me. Pensaré que el cel, l'aire, la terra, els colors, les figures, els sons i totes les coses exteriors que veiem no són més que enganys i il·lusions que ell aprofita per sorprendre la meua credulitat. [...]

Suposo, doncs, que totes les coses que veig són falses; em persuadeixo que no ha existit mai res de tot allò que em representa la meua memòria, plena de mentides; penso que no tinc sentits; crec que el cos, la figura, l'extensió, el moviment i el lloc no són més que ficcions del meu esperit

René DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, I i II.

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]
 - a) «extensió»
 - b) «geni maligne»

EXAMEN DESCARTES. PAU juny 2014 (sèrie 3)

3. Considereu les afirmacions següents de René Descartes en la segona meditació: «Suposo, doncs, que totes les coses que veig són falses» i «crec que el cos, la figura, l'extensió, el moviment i el lloc no són més que ficcions del meu esperit». Expliqueu les raons que té Descartes per a fer aquestes afirmacions en aquest punt de les *Meditacions* i exposeu breument quina resposta hi dona en la resta de les *Meditacions*. (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]
4. Compareu la concepció de Descartes sobre la possibilitat d'obtenir coneixement segur amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Puc estar segur/a que ara estic fent un examen i que no estic simplement somniant que l'estic fent.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]